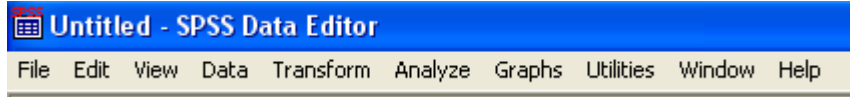


## UYGULAMA 1 SPSS'E GİRİŞ

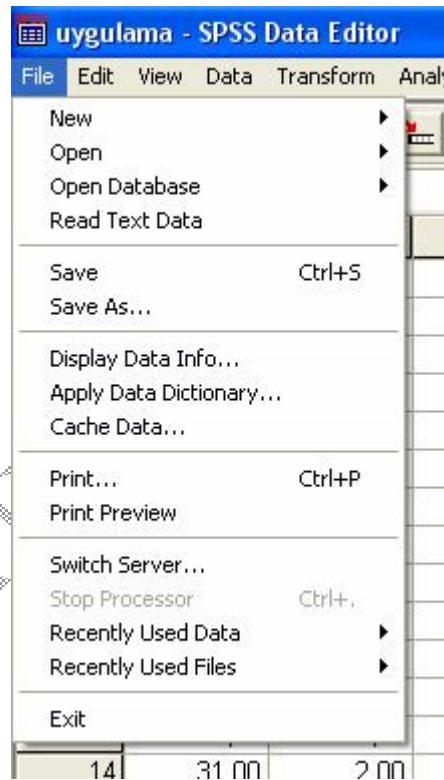
SPSS; File, Edit, View, Data, Transform, Analyze, Graphs, Utilities, Window, Help adlı 10 adet program menüsü içermektedir.



Bu menülerin işlevleri ve alt menüleri ile komutları kısaca açıklanmıştır.

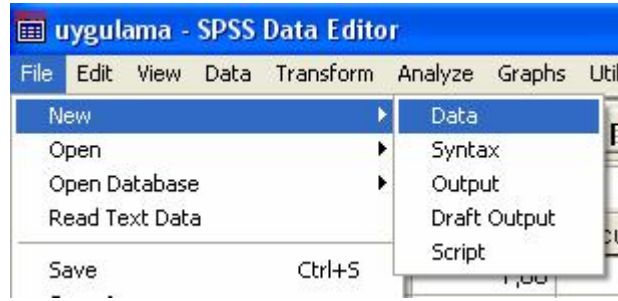
### FILE MENÜSÜ

Genel olarak dosya işlemlerinin yapıldığı bir menüdür.



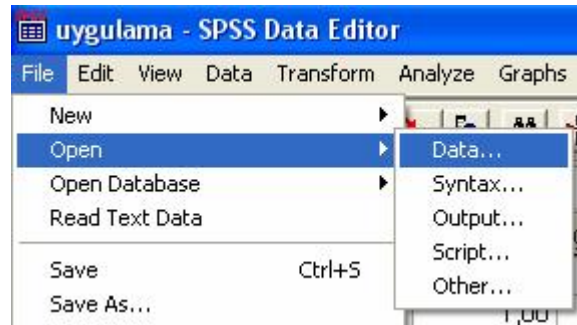
#### New

New alt menüsünde; data komutu yeni bir veri dosyası, **Output** komutu ise yeni bir çıktı dosyası açmak için kullanılır.



### Open

Open alt menüsünde; Data, Syntax, Output, Script, Other olmak üzere farklı formatlarda, kayıtlı olan dosyalar açılabilir. **Data** komutu kayıtlı bir veri dosyası, **Output** komutu ise kayıtlı bir çıktı dosyası açmak için kullanılır.



### Save/Save As

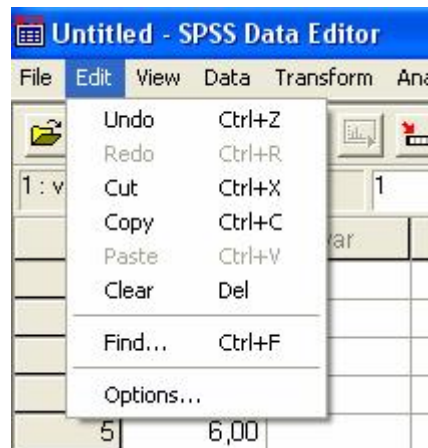
Save/Save As alt menüleri ile aktif penceredeki dokümanın kaydedilmesi ile ilgili işlemler gerçekleştirilir.

### Exit

Exit komutu ile SPSS programı kapatılır.

### EDIT MENÜSÜ

Edit menüsü aşağıdaki gibi görülmektedir.



Edit menüsündeki komutlar kısaca aşağıdaki gibi açıklanabilir.

**Undo:** Undo komutu, son yapılan işlemin iptal edilmesini sağlar.

**Redo:** Undo komutu ile geri alınan bir işlemin tekrar gerçekleştirilmesini sağlar.

**Cut:** Aktif pencerede seçilen bölümün kesilip panoya alınmasını sağlar.

**Copy:** Aktif pencerede seçilen bölümün kopyalanıp panoya alınmasını sağlar.

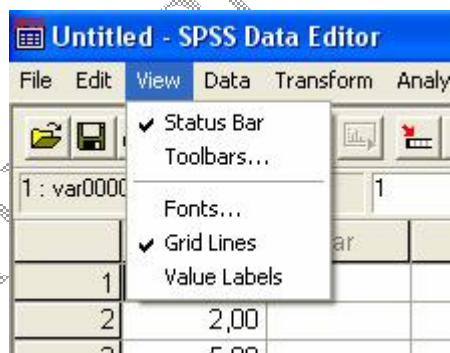
**Paste:** Daha önce kesilip ya da kopyalanıp panoya alınmış olan bölümün, seçilen alana yapıştırılmasını sağlar.

**Clear:** Seçilen bölümün ya da hücrenin silinmesini/boşaltılmasını sağlar.

**Find:** Aktif pencerede, belirli bir metnin ya da değerin bulunmasını sağlar.

## VIEW MENÜSÜ

SPSS penceresinin bilgisayar ekranındaki görüntüsü ile ilgili değişiklikler yapılmasını sağlayan seçeneklerin bulunduğu menüdür. Durum çubuğu ve araç çubuğunun pencere üzerinde bulunup bulunmayacağı, değer etiketlerinin ve değişkenlerin font karakteristiklerinin belirlenmesi, veri sayfasındaki çizgilerin (Grid Lines) görüntülenip görüntülenmeyeceği bu menüden belirlenir.



## DATA MENÜSÜ

Veri seti ile ilgili işlemler bu menüde gerçekleştirilmektedir. Bu menünün bazı alt menüleri kısaca aşağıdaki gibidir.

### Transpose

Bir SPSS veri dosyasında her satır bir birime ve her sütun bir değişkene karşılık gelmektedir. Bu düzenin ters olduğu dosyalarda, veriyi doğru formata getirmek için bu alt menü kullanılabilir. Verilerin yer aldığı sütunların satırlara, satırların ise sütunlara dönüşmesini sağlar.

### Sort Cases

Sort Cases alt menüsü veri dosyasında kayıtlı olan birimlerin seçilen bir veya daha fazla değişkene göre küçükten büyüğe ya da büyükten küçüğe doğru sıralanmasını sağlar.

### Split File

Split File alt menüsü bir ya da daha fazla grup değişkenine göre, veri dosyasını gruplara ayırır. Böylece analizlerin her grup için ayrı ayrı yapılmasını sağlar.

### Select Cases

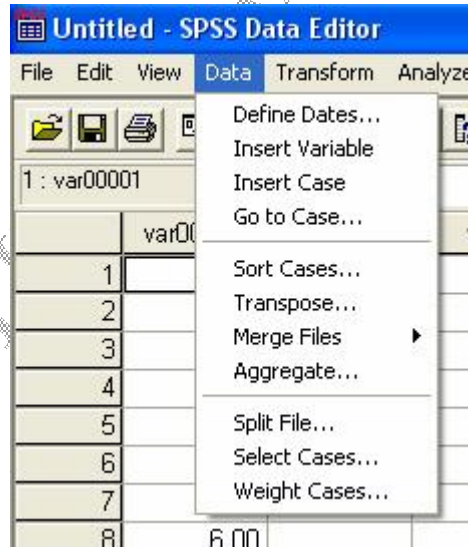
Select Cases alt menüsü, değişkenler ve karmaşık ifadeleri de içeren kriterleri temel olarak, birimlerin alt gruplarının oluşturulması için çeşitli seçenekler sunar. Ayrıca birimlerin rasgele örnekleme de oluşturulabilir. Bir alt grup oluşturulması için kullanılan kriterler:

- Değişken değerleri ve aralıkları
- Tarih ve saat aralıkları
- Aritmetik ifadeler
- Mantıksal ifadeler
- Fonksiyonlar

olabilir.

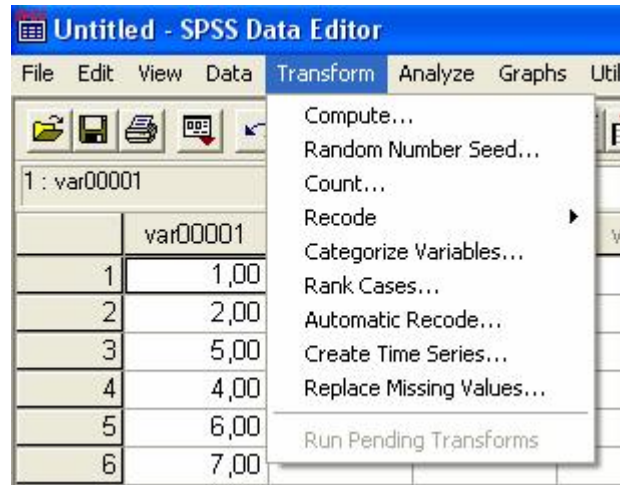
### Weight Cases

İstatistiksel analizler için birimlere farklı ağırlıklar verilmesini sağlar. Örneğin frekans ya da çapraz tablo biçiminde girilmiş verilerin frekanslarını gösteren sütunun birim veriler olduğunun SPSS'e belirtilmesini sağlar. Böylece tablo frekans değerlerinden ilgili istatistiksel analizler yapılabilir.



### TRANSFORM MENÜSÜ

Veri dosyasındaki değişkenlerden yeni değişkenler türetmek, dönüşüm işlemlerini gerçekleştirmek için kullanılan bir menüdür.



### Compute

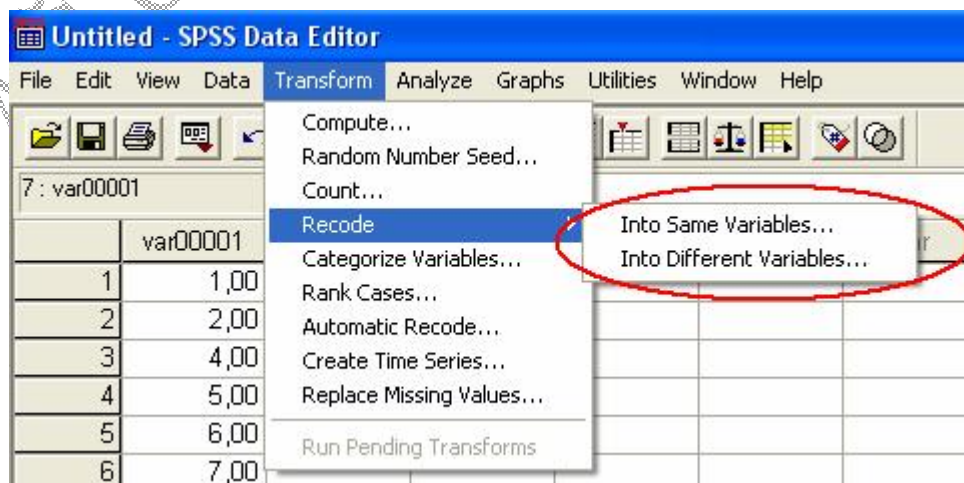
Compute alt menüsünde, nümerik ve string değişkenler için hesaplamalar yapılarak tüm birimler için yeni değişkenler oluşturulabilir ya da varolan bir değişkenin değerleri değiştirilebilir. Mantıksal koşullar altında verinin alt grupları için hesaplamalar yapılabilir. Aritmetik fonksiyonlar, istatistiksel fonksiyonlar, dağılım fonksiyonları ve string fonksiyonları ile 70'in üzerinde farklı fonksiyon oluşturulabilir.

### Count

Her bir birim için iki ya da daha fazla değişkende aynı değer veya değerlere sahip gözlemlerin sayılmasını sağlar.

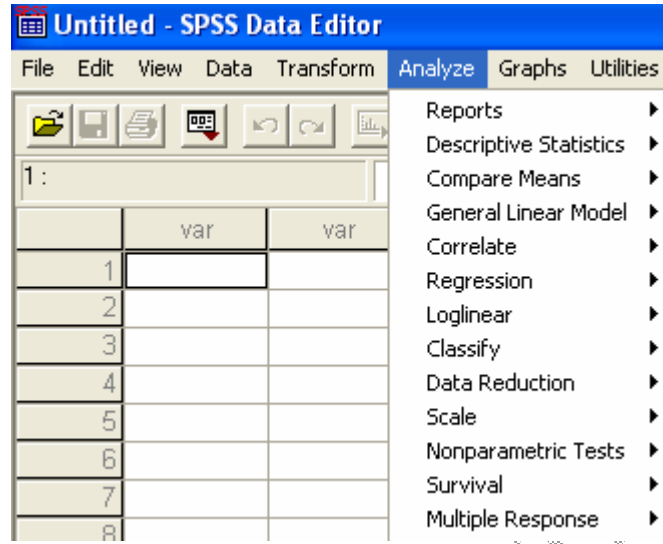
### Recode

Recode alt menüsündeki **Into Same Variables** alt menüsü, bir değişkenin belirlenen aralıktaki değerlerinin yeni kod değerlerine dönüştürülmesini ve bu kod değerlerinin aynı değişken üzerine yazdırılmasını sağlar. **Into Different Variables** alt menüsü, bir değişkenin belirlenen aralıktaki değerlerinin yeni kod değerlerine dönüştürülmesini ve bu kod değerlerinin farklı bir değişken olarak yazdırılmasını sağlar.



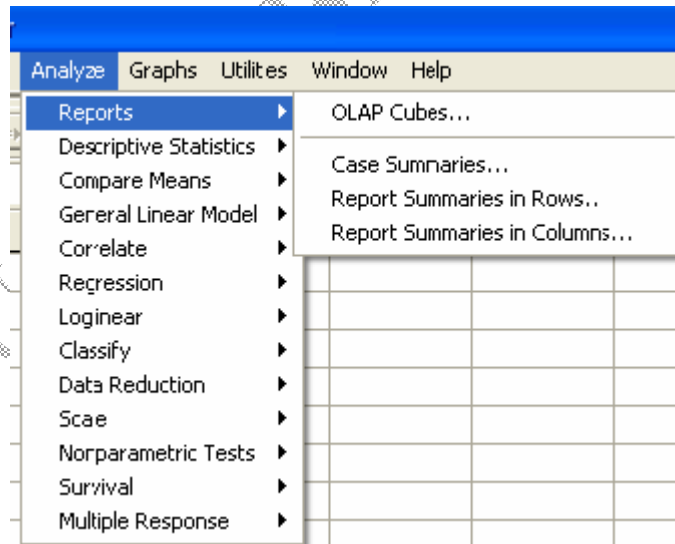
## ANALYZE MENÜSÜ

İstatistiksel analiz yöntemlerini uygulamak için kullanılan bir menüdür.



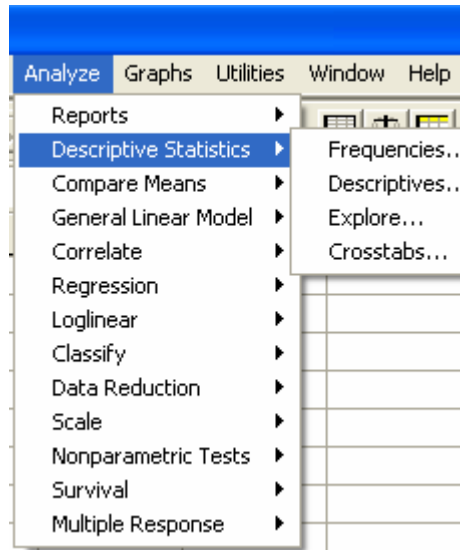
### Reports

Analyze menüsünün bir alt menüsü olan **Reports** ile veri setinde yer alan satır (Report Summaries in Rows), sütun (Report Summaries in Columns) ya da tümüne (Case Summaries) ilişkin kısa rapor içeriğinde tanımlayıcı istatistikler hesaplanır.



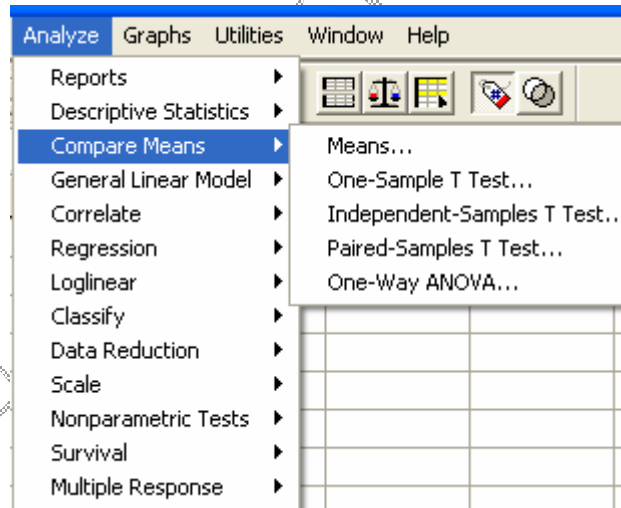
### Descriptive Statistics

Analyze menüsünün bir alt menüsü olan **Descriptive Statistics** ile veri setine ilişkin frekans tablosu, tanımlayıcı istatistikler, grafikler ve çapraz tablolar (Frequencies, Descriptive Statistics, Explore, Crosstabs) oluşturulur.



### Compare Means

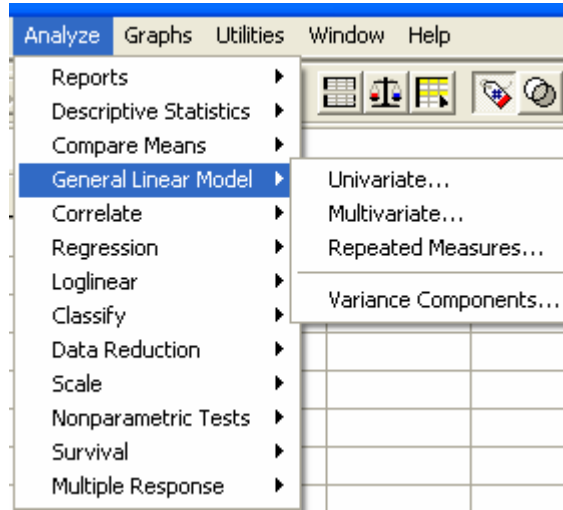
Analyze menüsünün bir alt menüsü olan **Compare Means** ile veri setinde yer alan değişkenlerin bağımlı ve bağımsız olarak ayrılmasıyla tanımlayıcı istatistiklerin (Means) hesaplanmasının yanı sıra tek örneklem t testi (One-Sample T Test), bağımsız iki örneklem t testi (Independent-Samples T Test), eşleştirilmiş t testi (Paired-Samples T Test) ve tek yönlü varyans analizi (One-Way ANOVA) uygulamaları yapılmaktadır.



### General Linear Model

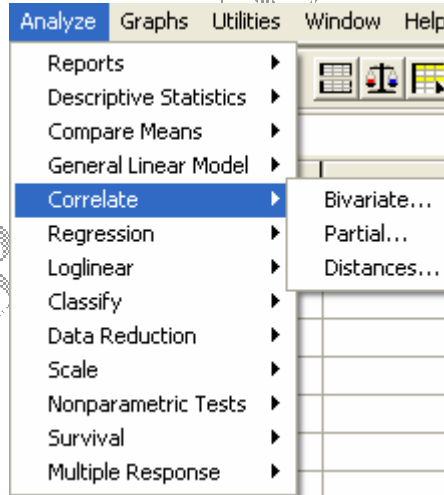
Analyze menüsünün bir alt menüsü olan **General Linear Model** ile tek değişkenli (Univariate), çok değişkenli (Multivariate) ya da tekrarlı ölçümlere sahip denemelerden (Repeated Measures) meydana gelen veri setine varyans analizi uygulanır.





### Correlate

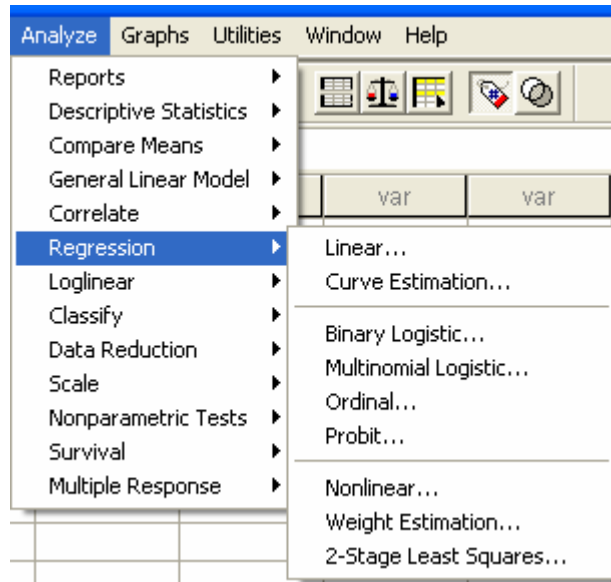
Analyze menüsünün bir alt menüsü olan **Correlate** ile değerleri eşit aralıklı ya da oranlı ölçekle ölçülmüş iki değişken arasındaki korelasyon katsayısı (Bivariate) veya bazı değişkenler sabit tutulduğunda iki değişken arasındaki kısmi korelasyon katsayısı (Partial), çeşitli uzaklık benzerlik yaklaşımları dikkate alınarak birimler/değişkenler arasındaki uzaklıklar ve benzerlikler (Distances) hesaplanır.



### Regression

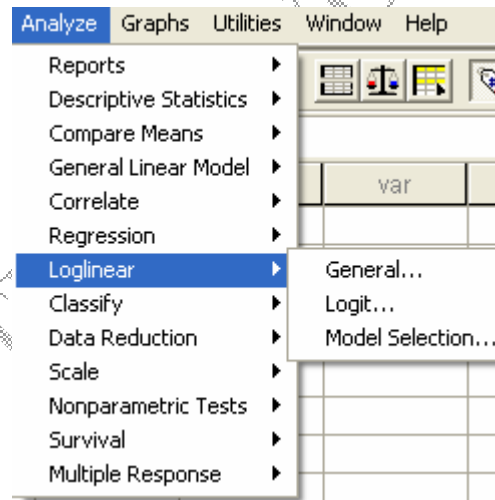
Analyze menüsünün bir alt menüsü olan **Regression** ile doğrusal (Linear), lojistik (Binary, Multinomial Logistic, Ordinal), probit, doğrusal olmayan (Nonlinear), tartılı en küçük kareler (Weight Estimation) ve iki aşamalı en küçük kareler (2-Stage Least Squares) gibi regresyon yöntemleri uygulanır.





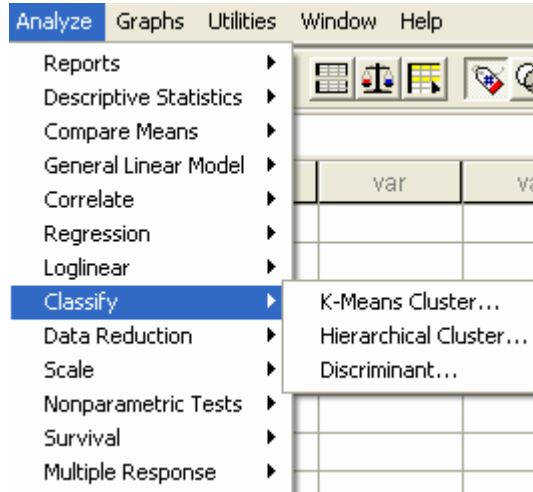
### Loglinear

Analyze menüsünün bir alt menüsü olan **Loglinear** ile kategorik değişkenlere sahip veri setine genel (General), lojit (Logit) ve hiyerarşik loglinear (Model Selection) analizleri uygulanır.



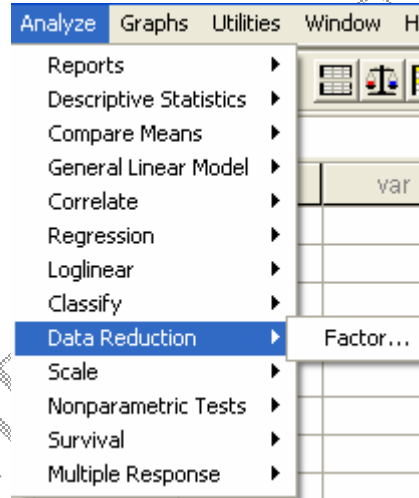
### Classify

Analyze menüsünün bir alt menüsü olan **Classify** ile veri setine k ortalamalar (K-Means Cluster) ve hiyerarşik tekniğine (Hierarchical Cluster) göre kümeleme analizi ya da diskriminant analizi (Discriminant) uygulanır.



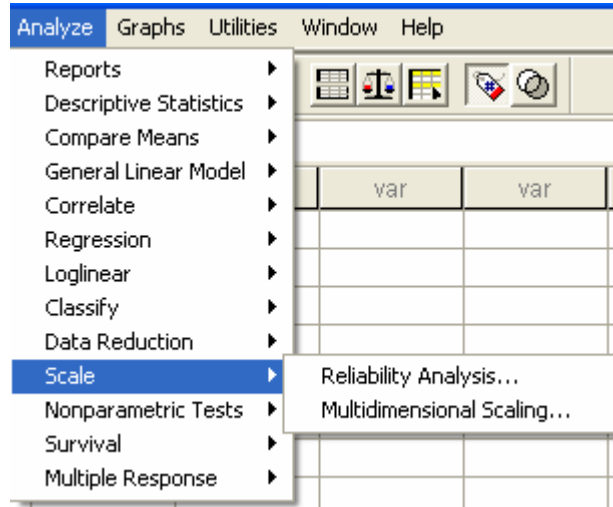
### Data Reduction

Analyze menüsünün bir alt menüsü olan **Data Reduction** ile veri setine faktör analizi (Factor) uygulanır.



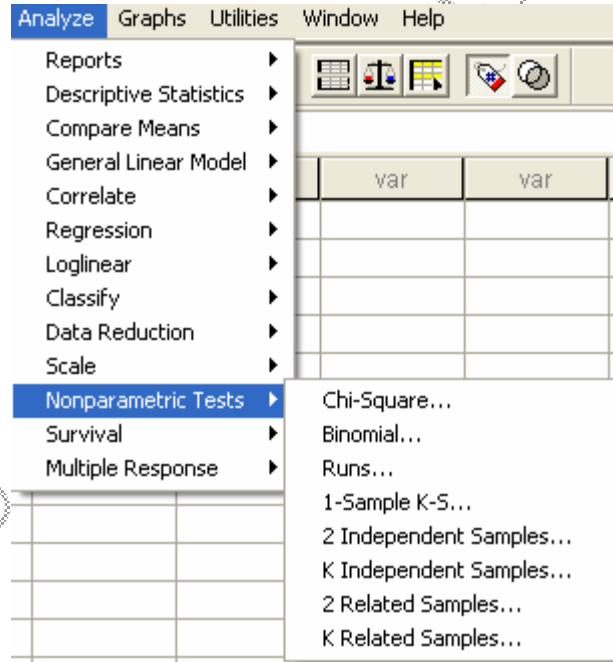
### Scale

Analyze menüsünün bir alt menüsü olan **Scale** ile veri setine güvenilirlik analizi (Reliability Analysis) ve çok boyutlu ölçekleme analizi (Multidimensional Scaling) uygulanır.



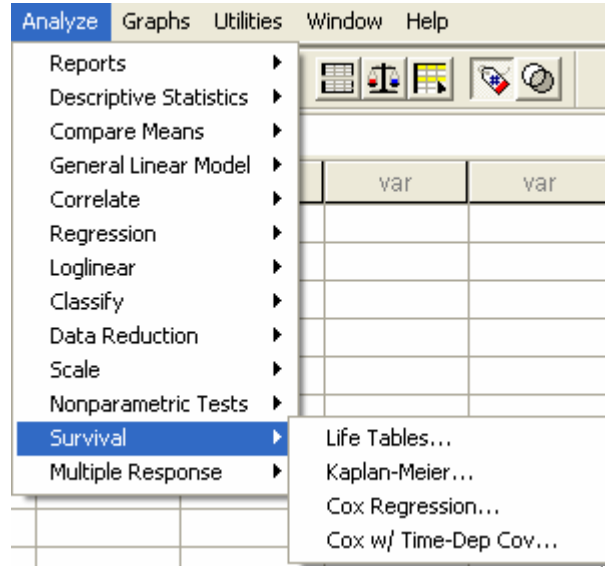
### Nonparametric Tests

Analyze menüsünün bir alt menüsü olan **Nonparametric Tests** ile tek örneklem (1-Sample K-S), iki bağımsız örneklem (2 Independent Samples), k bağımsız örneklem (K Independent Samples), iki bağımlı (2 Related Samples) veya k bağımlı örneklem (K Related Samples) verilerine parametrik olmayan testler uygulanır.



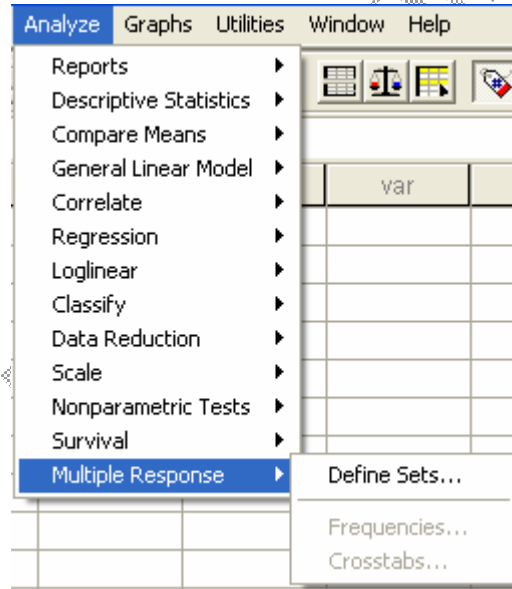
### Survival

Analyze menüsünün bir alt menüsü olan **Survival** yaşam verilerine yaşam tabloları yöntemi (Life Tables), Kaplan-Meier (Kaplan-Meier), Cox Regression (Cox Regression) testlerinin uygulanması ve zamana bağımlı bağımsız değişkenlerin hesaplanması (Cox w/Time-Dep Cov) için kullanılır.



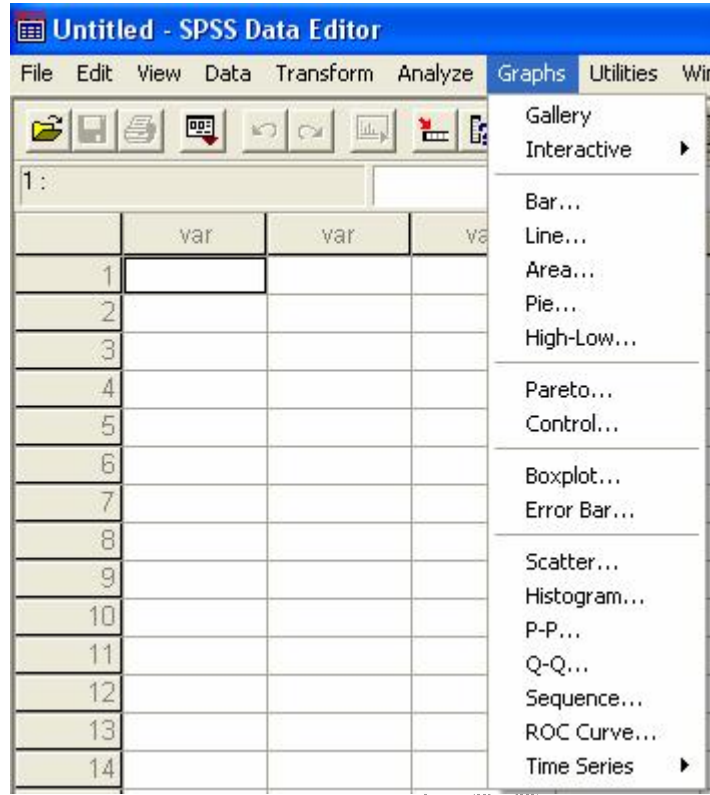
### Multiple Response

Analyze menüsünün bir alt menüsü olan **Multiple Response** ile çoklu dikotomi ve çoklu kategori setlerinin frekans tabloları (Frequencies) ve iki/üç boyutlu çapraz tabloları (Crosstabs) oluşturulur.



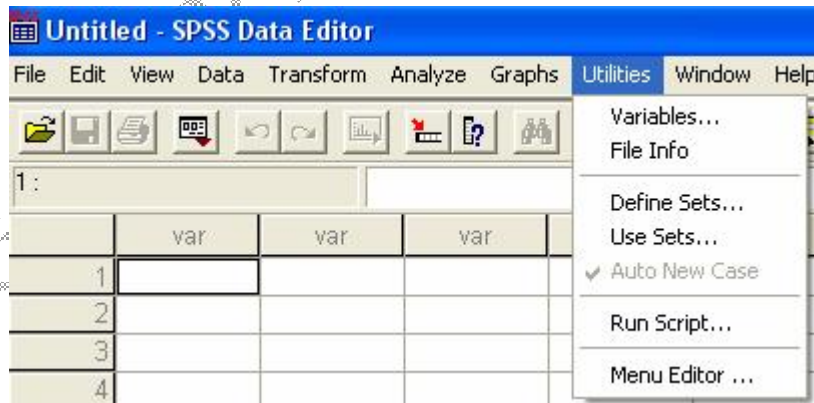
### GRAPH MENÜSÜ

Çeşitli grafik türlerinin uygulanması için kullanılan bir menüdür.



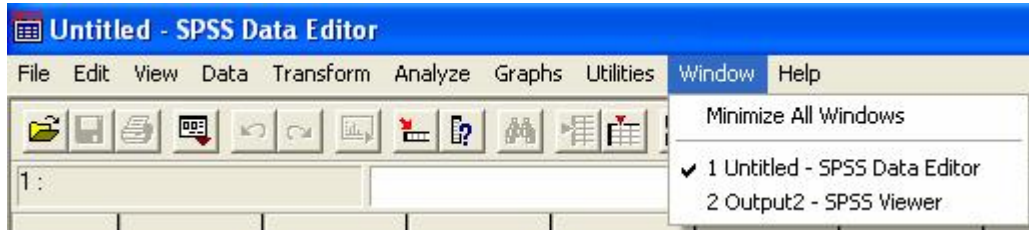
## UTILITIES MENÜSÜ

Veri setinde yer alan değişkenler ya da dosya hakkında bilgi edinebilmek, yeni menü oluşturabilmek vs. işlemleri yapmak için kullanılan bir menüdür.



## WINDOW MENÜSÜ

SPSS de açık olan data ve output sayfaları arasındaki geçişi sağlamak ya da açık olan tüm sayfaları simge durumuna küçültmek için kullanılan bir menüdür.



## HELP MENÜSÜ

SPSS' de varolan komutların işleyişine ilişkin yardım almak amacıyla kullanılan menüdür.

